

RĪGAS ZIEPNIEKKALNA VIDUSSKOLA

Ozolciema iela 26, Rīgā, LV-1058, tālrunis 67670722, 67675805, fakss 67670722, e-pasts: rzvs@riga.lv

Rīgā

2020.gada 31.augustā

Audzināšanas darba virzieni

Rīgas Ziepniekkalna vidusskolas (turpmāk Skolas) audzināšanas pieeja balstās uz valsts politiku skolēnu līdzatbildības un dzīves prasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībai ar skolu vienotu vērtībizglītības principu iedzīvināšanu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu skolēniem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvi pastāv skolēna ieinteresētība savas dzīvesveidošanā. Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas audzināmās klases skolēniem. Viņš sadarbībā ar skolēnu vecākiem, skolas pedagogiem un atbalsta personālu, un valsts un/vai pašvaldību atbildīgām institūcijām risina ar skolēnu personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagogiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

Skolas audzināšanas darba pieeja ir izstrādāta audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanai 3 gadu periodam.

Pedagogi īsteno audzināšanas procesu, balstoties uz izstrādāto skolas audzināšanas darba pieeju, audzināšanas darba saturu un aspektiem, audzināšanas darba gada plānojumu, audzinātāju klases stundu plānojumu.

Balstoties uz to skola plāno audzināšanas darba prioritātes trīs gadiem ietverot iepriekšminēto atziņu ieviešanu audzināšanas darba īstenošanai skolā.

Skolas audzināšanas darba prioritātes 2020./2021.-2022./2023.mācību gadam

Mācību gads	Gada prioritāte	Sasniedzamais rezultāts
2020./2021. mācību gads	Veidot skolēnos izpratni par drošības jautājumu apguves nepieciešamību un ievērošanu ikdienā savas un citu drošības un veselības saglabāšanā.	Piedāvāt izglītojamiem daudzveidīgas drošības pasākumu aktivitātes klātienē un attālināti, tādējādi aktivitātēs izzināti iedzīvināt skolās ikdienā Veicināt skolēnu pašiniciatīvu skolā radīt drošu un draudzīgu vidi (Iesaistīties skolas vides sakārtošanā, uzlabošanā. Attālināti - piedāvāt skolas vides sakārtošanas redzējumu). Izkopt veselīgus un drošus paradumus, kas veicinātu cieņu un atbildību pret savas un cita veselības un dzīvības veicinošu, drošu paradumu izkopšanu.
2021./2022. mācību gads	Veidot pozitīvu un cieņpilnu saskarsmi skolā un ārpus tās, iedzīvinot vienotas vērtībizglītības principus.	Uzlabot skolēnu un pedagogu sadarbības prasmes, veidojot pozitīvu gaisotni skolā un stiprinot skolas kolektīva vienotību un saliedētību klātienē un attālinātā darba procesā Veicināt cieņas, atbildības un sadarbības tikumisko vērtību izpratnes veidošanos skolēnos ar skolas

		pasākumiem un ārpusskolas aktivitātēm. Iesaistīt skolēnu pašpārvaldi audzināšanas darbā, ņemot vērā skolēnu vajadzības un intereses iedzīvinot skolā vienotas vērtībizglītības principus.
2022./2023. mācību gads	Audzināšanas procesā izkopt izglītojamiem būtiskākos tikumus, sekmējot intelektuālo, emocionālo, morālo un garīgo labklājību un dzīves kvalitāti.	Iedzīvināt tikumiskās vērtības – cieņa, atbildība, sadarbība, izmantojot dažādas sociālās aktivitātes mācību priekšmetu un klases audzināšanas stundās, kā arī ārpusstundu pasākumos. Pilnveidot skolēnu pašpārvaldes prasmes saskarsmē, realizējot idejas, sadarbībai - iedzīvinot skolā būtiskākos tikumus izglītojamiem Pilnveidot skolas mājas lapu un “Facebook” profilu skolas vērtību, tradīciju un aktivitāšu atspoguļošanā Plānot un organizēt radošus un jēgpilnus ārpusstundu pasākumus, iesaistot skolēnu pašpārvaldi, pedagogus veidojot morālo un garīgo labklājību skolas vidē.

Atgriezeniskās saites iegūšana

Edurio aptaujas rīku izmantošana mērķtiecīgai skolas turpmākās attīstības procesa virzīšanai, lai konstatētu esošo situāciju, veiktu nepieciešamos uzlabojumus, apzinātos stiprās puses un novērtētu progresu;

Individuālas sarunas ar pedagoģisko personālu;

Datu vākšana, apkopošana un izvērtēšana.

Audzināšanas darba prioritāšu izpilde

Mācību gads	Prioritāšu izpilde
2020./2021. mācību gads	<ol style="list-style-type: none"> 1.Regulāras (4 reizes gadā) instruktāžas veic klašu audzinātāji par drošības jautājumiem izglītojamajiem dodoties brīvlaikos. Attālinātā audzināšanas procesā izglītojamie noskatās videofilmas par drošību attiecīgajā laika periodā. 2.Par ugunsdrošību atbildīgais administrators. Iesaistot Skolēnu domi fiksē un apseko regulārās skolēnu uzturēšanās vietas skolā unskolas teritorijā, novēršot esošo vai potenciālo nedrošības aspektu. 3.Tiek veikta vienotakomunikācijas platforma ar klašu audzinātājiem, nodrošinot savstarpējo informācijas apriti un iespējamo sadarbību drošības jautājumu akcentēšanā ar izglītojamiem. 4. Regulāras lekcijas par drošības un veselības jautājumiem piesaistot skolas medmāsas, soc. pedagogus un ārpusskolas speciālistus.

Audzināšanas mērķis skolā

Skolēns, kurš veidojas kā personība

- ir humāna individualitāte, ar bagātu jūtu pasauli
- ir iecietīgs pret citādi domājošiem, demokrātisks, gribošs un spējīgs sadarboties, varošs sevi novērtēt
- kam mācīšanās balstās uz iekšēju motivāciju pilnveidoties visā savas dzīves laikā
- ir spējīgs orientēties sociālajā vidē un darba tirgū, riskētu un uzņemties atbildību, mainīties

- ir zinošs, prasmīgs un spējīgs savas zināšanas un prasmes pielietot praksē
- grib un ir sagatavojies tālāk mācīties

Audzināšanas darba sistēma skolā

Audzināšanas virzienu izstrāde:

Valsts un skolas prioritātes, skolas un klases virzieni

Klašu audzinātāji:

Sanāksmes, metodiskie materiāli, tālākizglītība, pieredzes apmaiņa

Klases stundas:

Plānošana, vadīšana, izvērtēšana

Mācību process: Audzināšanas darbs mācību stundās, projektu darbos, olimpiādes, ZPD izstrādē

Sadarbība ar vecākiem:

Vecāku sapulces, vecāku dienas, e-klase, sadarbība ar atbalsta personālu un administrāciju, individuālās sarunas

Mikroklimats skolā:

Iekšējās kārtības noteikumi, sadarbība ar vecākiem, skolēnu pašpārvalde

Karjeras izglītība:

KIC nodarbības, testi, projekti, vecāku darba vietas, tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem, interneta materiāli

Interese izglītība:

Pulciņi, pasākumi, sacensības, konkursi, izstādes - skolā, pilsētā, valstī

Pasākumi:

Valsts svētki, gadskārtu svētki, sporta pasākumi, skolas tradicionālie pasākumi

Skolēnu izpēte: Intelektuālā attīstība, mācību darbs, kārtība un uzvedības kultūra, intereses un spējas, harmoniskas personības veidošanās

Sadarbība ar valstiskām un nevalstiskām organizācijām:

Sociālie darbinieki, policija (pašvaldības, valsts), bāriņtiesa, ugunsdzēsēji, IP, mediji

Audzināšanas darba pamatprincipi skolā:

- **sadarbība** – audzināšanas jautājumu risināšanā visas iesaistās ieinteresētās puses: skolas pedagogi un darbinieki, izglītojamie un viņu vecāki, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas un sabiedrība;
- **sistēmiskums** – audzināšanas darba sistēmas un attīstības nodrošināšana;
- **nepārtrauktība un pēctecība** audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- **ilgtspēja** – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- **vienotība un veselums** – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;
- **atvērtība** informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

Audzināšanas darba virzieni skolā :

- Pilsoniskā līdzdalība
- Sevis izzināšana un pilnveidošana
- Piederība valstij
- Drošība
- Veselība un vide
- Karjeras izvēle

Audzināšanas darba virzienu raksturojums

Pilsoniskā līdzdalība		
Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Sabiedrības ilgtspējīgās attīstības nodrošināšanā pilsoniskā līdzdalība ir tas izšķirošais priekšnosacījums, kurš ikkatram sabiedrības indivīdam palīdz kļūt līdzatbildīgam par apkārtējiem procesiem, būt proaktīvam sabiedrisko un politisko notikumu veidotājam. Ilgtspējīga attīstība nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai. Attīstības izglītība jeb globālā izglītība veicina informētību un izpratni par to, kā notikumi pasaulē ietekmē indivīdu un kopienu dzīvi un kā mēs varam ietekmēt to, kas notiek pasaulē.</p> <p>Pilsoniskā līdzdalība ir sabiedrības indivīda motivēta iesaistīšanās pieejamo resursu ietvaros politiskajās, sociālekonomiskajās un kultūras procesos vietējā, reģionālajā, nacionālā un starptautiskā līmenī, lai demokrātiskā veidā mērķtiecīgi risinātu kopīgus sabiedrībā pastāvošus izaicinājumus, ietekmētu sabiedrisko kārtību, uzlabotu dzīves kvalitāti, tādējādi apmierinot savas vajadzības un pašrealizējot savu pilsonisko pozīciju.</p> <p>Šobrīd arvien skaidrāk jāapzinās pasaules vienotība, mācoties izmantot tās sniegtās iespējas, bet nepazaudējot individualitāti un būtiskas, vēsturiski radušās tradīcijas un kultūrvērtības. Apzinoties piederību savai tautai un</p>	<p>Veicināt skolēnu izpratni par indivīda un sabiedrības mijiedarbību, līdzatbildību par apkārtējiem procesiem un personīgās aktivitātes nozīmi sabiedrisko notikumu veidošanā un dzīves kvalitātes uzlabošanā.</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • apgūt prasmes iesaistīties daudzveidīgā sabiedriskajā darbībā un veidot priekšstatus par pilsoniskās līdzdalības iespējām; • veidot izpratni par savām un citu tiesībām un pienākumiem un to ievērošanu; • analizēt savu pieredzi un attīstīt kritisko spriestspēju par sabiedriskajiem procesiem, veidot tolerantu attieksmi pret citādo sev līdzās; <p>attīstīt prasmes, atbildību un pilnveidot kompetences ilgtspējīgas attīstības jautājumos.</p>

<p>valstij, vienlaikus veidojama toleranta attieksme pret citādo sev līdzās, citu tautu etniskiem, reliģiskiem vai kultūras jautājumiem un priekšstatiem. Multikulturāla vide, multikulturāla sabiedrība – tie ir jēdzieni, kuri arvien vairāk ienāk mūsu ikdienā, palielinot cilvēktiesību ievērošanas aspekta nozīmi savstarpējās attiecībās, saskarsmē. Dzīve demokrātijā nozīmē aktīvu sabiedrības dzīvi, pilsoņu līdzdalību un līdzatbildību par savas dzīves laiku un telpu. Pilsonisko tikumu apgūšana sākas ģimenē un pilnveidojama skolā (īpaši izglītojamo pašpārvaldē un nevalstiskās organizācijās).</p>		
Sevis izzināšana un pilnveidošana		
Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Skolēna personības pilnveidošanā nepieciešams pievērst uzmanību viņu individualitātes fiziskās, psihiskās un sociālās attīstības līdzsvarotībai, atbildībai par savu rīcību, pozitīva, adekvāta paštēla un pašvērtējuma veidošanai. Šie audzināšanas aspekti veicina ikviena cilvēka iekšējo harmoniju un pozitīvu pašizjūtu, īpaši jau 21.gadsimta sabiedrībā, kas balstīta uz spēju vispusīgi pilnveidoties, iejusties jaunos apstākļos, pieņemt sev labvēlīgus izaicinājumus un izprast konkurences būtību. Ir svarīgi jautājumi, uz kuriem skolēni vēlas saņemt atbildes:</p> <p>„Kas es esmu?” – skolēns vērtē sevi un vidi, apzinās vērtības, tā veidojot savu individualitāti. Skolēns apzinās sevi kā pasaules daļu, uztver sevi kultūras vidē, iemācās izprast un pieņemt</p>	<p>Sniegt atbalstu skolēniem sevis izzināšanas un mērķtiecīgas pašattīstības procesā.</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību; • iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem; • attīstīt pašapziņu; <p>domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu rīcību.</p>

<p>sabiedrībā pastāvošās vērtības un kļūst par kultūras cilvēku. „Kas man jā dara?” – skolēns apzinās savu rīcību un spēj par to atbildēt.</p>		
Piederība valstij		
Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Būtisku politisko, ekonomisko un sociālo pārmaiņu laikā indivīdam jāspēj tikt galā ar ikdienas dzīves izvirzītajām prasībām. Ir nepieciešamas prasmes, kuras veicina saskarsmi un sazināšanos ar citiem cilvēkiem. Arvien biežāk tiek akcentēta tādu prasmju izkopšana kā tolerance pret atšķirīgo, empātija (spēja iejusties un saprast citu cilvēku rīcību dažādās dzīves situācijās), efektīva komunikācija, darbība komandā, prasme risināt konfliktus. Prasmes ir cieši saistītas ar attieksmi, tādējādi attieksme pret citiem veido piederības izjūtu ģimenei, skolai, sabiedrībai, nejutību pret otru cilvēku, savstarpēju cieņu, morāles normu ievērošanu, atbildību un vēlēšanos dot savu ieguldījumu klases un skolas dzīvē. Tie ir pirmie soļi ceļā uz valstiskās piederības izjūtas veidošanu.</p> <p>Dzīvojot multikulturālajā vidē, Latvijas sabiedrībā īpašu nozīmi iegūst piederības izjūtas veicināšana valstij. Ir ļoti svarīgi gan ģimenē, gan skolā un sabiedrībā kopumā veicināt nacionālo pašapziņu, interesi par savas ģimenes, dzimtas, pilsētas, novada, valsts vēsturi un kultūras mantojumu.</p>	<p>Akcentēt skolēnu personisko lomu un uzdevumus ģimenes attiecībās, klases un skolas dzīves pilnveidošanā, piederības veidošanā savam novadam, pilsētai, reģionam un valstiskās apziņas stiprināšanā.</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • veidot pozitīvas attiecības starp ģimenes locekļiem, klases un skolasbiedriem; • attīstīt iniciatīvu, prasmi uzņemties pienākumus un būt atbildīgam par to izpildi; • apgūt prasmes sadarboties ar vienaudžiem un dažādu paaudžu cilvēkiem; • izprast un respektēt citu cilvēku atšķirības un vajadzības; <p>stiprināt patriotismu, lojalitāti un piederību skolai, novadam, pilsētai, valstij.</p>
Drošība		
Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Drošības jautājumu apguves uzdevumi ir palīdzēt</p>	<p>Veidot skolēnu izpratni par drošības jautājumu apguves</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rosināt izpratni par drošību dažādās

<p>bērniem un jauniešiem izprast to nozīmi savas un citu veselības un dzīvības saglabāšanā. Šo tēmu apguvē būtiskākais ir neaprobežoties tikai ar noteikumu zināšanu, bet gan veicināt noteikumu ievērošanu, to izpratni un attieksmes maiņu pret iegūto zināšanu pielietošanu praksē.</p> <p>Tēma „Drošība” ietver drošības jautājumus dažādās sadzīves un ekstremālās situācijās – drošību ikdienā, satiksmes drošību, elektrodrošību, ugunsdrošību, gāzes drošību, drošību uz ūdens, rīcību dabas stihijās un citās ekstremālās situācijās, personīgo drošību un aizsardzību pret vardarbību.</p>	<p>nepieciešamību un ievērošanu ikdienā savas un citu drošības un veselības saglabāšanā.</p>	<p>situācijās.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās. <p>Sekmēt skolēnu atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā.</p>
--	--	---

Veselība un vide

Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Viens no efektīvākiem veidiem, kā pasargāt savu veselību un nenodarīt kaitējumu apkārtējai videi, apzinoties savas rīcības riskus un sekas, ir zināšanas.</p> <p>Skola līdztekus ģimenei un sabiedrībai ir atbildīga par jaunās paaudzes veselību. Tādējādi skolai ir jāiesaistās veselības veicināšanas un primārās profilakses darbā. Primārās profilakses mērķis ir cilvēka rakstura, gribas, attieksmes un dzīves prasmju veidošana, lai kritiskā dzīves situācijā viņš spētu izdarīt izvēli par labu veselībai, būtu gatavs risināt problēmas un pieņemt atbildīgus lēmumus. Nozīmīgi ir preventīvie pasākumi dažādu atkarību (smēķēšana, alkohola un narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu lietošana, datoratkarība u.c.) profilaksei.</p> <p>Bērnam un jauniešiem ir jāizprot</p>	<p>Rosināt skolēnus ievērot veselīgu dzīvesveidu un izprast apkārtējo vidi kā nosacījumu dzīves kvalitātes nodrošināšanai.</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • iegūt augstu pašapziņu un pozitīvu pašnovērtējumu (justies labi „savā ādā”, prast rūpēties par sevi un savu ķermeni); • apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai; • atbilstoši rīkoties ar atkarību izraisošo vielu (tabaka, alkohols, narkotiskās, psihotropās, kā arī jaunās psihoaktīvās vielas u.c.) lietošanu saistītās situācijās vai nonākot saskarē ar atkarību izraisošiem procesiem (azartspēles, jaunās tehnoloģijas u.c.); <p>veidot pozitīvu attieksmi pret apkārtējo vidi.</p>

<p>pārmaiņas, kas notiek ar viņu, mainoties vecumam, jāzina un jāievēro nosacījumi, kas ir veselīga dzīvesveida pamatā (uzturs, fiziskās aktivitātes, pozitīvas emocijas un attieksmes u.c.). Būtiska ir sevis kā vides sastāvdaļas apzināšanās, kad indivīds uzņemas pienākumus un rūpes par vides sakārtošanu, saglabāšanu, veidošanu.</p>		
Karjeras izvēle		
Pamatojums	Mērķis	Uzdevumi
<p>Karjeras izvēle ir atkarīga no indivīda personības īpašībām, interesēm, iespējām, iegūtās izglītības un sociāli ekonomiskās vides.</p> <p>Karjeras izvēles jautājumi ir būtiski gan bērniem un jauniešiem, gan arī viņu ģimenēm. Izglītības procesā karjeras atbalsta sistēmai ir jābūt tādai, kura palīdzētu skolēnam izprast un izzināt savas intereses un spējas, kā arī darba tirgus tendences un prasības, apgūt un attīstīt karjeras vadības prasmes. Šim darbam jābūt mērķtiecīgi organizētam visus skolas gadus, tāpēc klases stundās tiek aktualizēti karjeras izvēles jautājumi.</p> <p>Svarīgi, lai skolēni pēc iespējas agrāk saņemtu informāciju un padomus, kas dotu viņiem iespēju pamatoti izvēlēties pašu vēlmēm un spējām noderīgu turpmākās izglītības un darba dzīves virzienu. Pedagoģa uzdevums ir ne tikai palīdzēt izglītojamajam attīstīt savu personību, t.i., veidot pašapziņu, iemācīties izprast pašam sevi, novērtēt savu pieredzi, sasniegumus, personiskās īpašības, stiprās un vājās puses, bet arī izpētīt</p>	<p>Sekmēt skolēnu izpratni par izglītības nozīmi cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā; • veidot prasmi salīdzināt un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai; attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū.

<p>dažādas karjeras veidošanas iespējas, rosinot skolēnus pieņemt svarīgus lēmumus savai dzīvei. Vēlēšanās realizēt sev svarīgus nākotnes plānus veicinās izglītojamo motivāciju mācīties.</p>		
--	--	--

Audzināšanas darba virzienu temati un sasniedzamais rezultāts skolā

Temati	Sasniedzamais rezultāts
PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA	
Atbildība un pienākumi pret valsti	Ir sabiedriski aktīvs un uzņemas pilsonisko atbildību. Spēj izteikt konstruktīvu kritiku un priekšlikumus. Apzinās pilsoņu iespējas ietekmēt norises sabiedrībā un valstī.
Demokrātijas būtība un nozīme	Spēj apliecināt izpratni par demokrātijas principiem. Izprot Latvijas lēmējvaras, izpildvaras un tiesu varas institūciju darbību. Zina nevalstisko organizāciju lomu demokrātijas principu stiprināšanā.
Tiesības un pienākumi	Zina un izprot cilvēktiesību normas. Izprot un ievēro savus pienākumus pret sabiedrību un valsti. Ievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus, apzinoties savas tiesības un pienākumus.
Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes	Ir gatavs uzņemties atbildību. Prot piedalīties lēmuma pieņemšanā un sadarboties..Zina un izprot savas pilsoniskās līdzdalības iespējas lēmumu pieņemšanas procesos valsts un Eiropas Savienības līmenī. Apzinās iespējas piedalīties dažādās jauniešu nevalstiskās organizācijās. Prot argumentēt un izmantot publiskās runas prasmes.
Kultūras vērtības un kultūrvide	Apzinās sevi kā kultūrvides veidotāju, radošu personību mākslā un mūzikā. Piedalās kultūras vērtību un kultūrvides veidošanā un saglabāšanā. Izprot uzvedības kultūras un skatuves etiķetes pamatprincipus.
Minoritātes (etniskās, reliģiskās, sociālās, seksuālās utt.)	Apzinās savu un respektē citu cilvēku pasaules redzējumu. Prot izvērtēt Latvijas sabiedrībā dominējošos aizspriedumus un tolerances pakāpi pret dažādām minoritātēm un paust tolerantu attieksmi pret tām. Apzinās savas saknes, ieguvumus un iespējamās apdraudējumus veselībai, pašidentitātei un sociālajai identitātei.
Brīvprātīgais darbs	Izprot brīvprātīgā darba nozīmi. Zina par brīvprātīgā darba iespējām savā pilsētā/ novadā, Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē. Ir motivēts veikt brīvprātīgo darbu.
Sabiedriskā līdzdalība	Spēj apliecināt savu sabiedrisko līdzdalību, darbojoties skolas pašpārvaldē. Apzinās iespējas piedalīties nevalstisko organizāciju aktivitātēs. Prot saskaņot savas un citu intereses un vajadzības.

SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Sevis apzināšanās	Apzinās savu identitāti un savu radošumu, ir pozitīva attieksme pret dzīvi. Prot analizēt savu pašvērtējumu un apzinās tā nozīmi personības izaugsmē un savstarpējo attiecību veidošanā.
Mērķtiecība. Zinātkāre	Prot noteikt savus mērķus, izvirzīt prioritātes. Spēj mērķtiecīgi veidot zināšanas, kas nepieciešamas mērķu sasniegšanai. Mērķtiecīgi izkopj savu radošumu. Analizē situācijas un prot pieņemt lēmumus. Apzinās savas darbības sekas.
Emocijas	Zina dažādus emociju veidus, prot atpazīt emocijas dažādās dzīves situācijās. Apzinās sevi, savas jūtas, prot tās mērķtiecīgi vadīt. Prot vadīt savas emocijas, sadarbojoties ar citiem.
Savstarpējās attiecības	Veido draudzīgas attiecības ar skolas biedriem, pasniedzējiem. Apzinās savstarpējo attiecību nozīmi gan skolā, gan ārpus tās.
PIEDERĪBA VALSTIJ	
Ģimene un dzimta	Izprot ģimeni kā sociālo grupu. Apzinās mīlestības un laulības nozīmi ģimenes veidošanā, nākamās paaudzes radīšanā. Apzinās tikumības, atbildības un paškontroles nozīmi ģimenes veidošanā un dzīvē. Izprot ģimenes nozīmi personības pilnveidē.
Piederība novadam/ pilsētai/skolai	Lepojas ar piederību savai kopienai, meklē un saskata iespējas savas dzīves veidošanai novadā/pilsētā. Apliecina sevi kā kultūrvides veidotāju, uzstājoties koncertos, veidojot izstādes vai citus pasākumus Liepājas pilsētā.
Valstiskā identitāte	Ir lojāls Latvijas valstij, apzinās pilsoņa iespējas, pienākumus un atbildību, ir sabiedriski aktīvs un ieinteresēts valsts izaugsmē. Izprot Latvijas valsts brīvību, patstāvību un demokrātiju kā neatņemamas valsts vērtības. Interesējas par politiskajiem un sociālekonomiskajiem procesiem un notikumiem Latvijā, Eiropā, pasaulē. Apzinās sevi kā valsts veidotāju.
Nacionālā identitāte	Izprot nacionālās pašapziņas būtību. Spēj ar savu radošumu akcentēt nacionālās kultūras vērtības gan mākslā, gan mūzikā.
Multikulturāla vide	Apzinās savu un respektē citu cilvēku pasaules redzējumu, novērtē starpkultūru dialoga nepieciešamību sadzīves, sociālpolitisku un sociālekonomisku problēmu risināšanā. Prot izvērtēt sabiedrībā valdošos stereotipus un aizspriedumus pret dažādām minoritātēm un toleranti attiecas pret citādo/atšķirīgo.

Konflikts, tā risināšana	Izprot konflikta jēdzienu, spēj pielietot konfliktu risināšanas paņēmienus un soļus. Spēj adekvāti reaģēt konfliktu gadījumā, sadarbojoties ar pedagogiem un citiem izglītojamiem. Attīsta prasmes klausīties, uzklaust, diskutēt un paust savu viedokli.
Kolektīva nozīme cilvēka personības pilnveidē	Apzinās kolektīva nozīmi savas personības pilnveidē. Prot strādāt pāros, grupās, spējot saskaņot savas intereses ar vēlmēm.
Skolas tēls	Veido pozitīvu attieksmi pret savu skolu, piederību tai, tās tradīcijām. Publiskā vidē palīdz veidot pozitīvu skolas publicitāti. Ir atbildīgs par savu rīcību skolā un ārpus skolas.
DROŠĪBA	
Satiksmes drošība un atbildība	Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā kā jebkura veida satiksmes dalībnieks (gājējs, pasažieris, transporta līdzekļa vadītājs).
Rīcība, atbildība un līdzatbildība sadzīves un ekstremālās situācijās	Prot rīkoties sadzīves un ekstremālās situācijās. Apzinās savu atbildību un līdzatbildību ārkārtas situācijās. Zina un ievēro tiesību aktus, kuri nosaka drošības noteikumus.
Seksuālās vardarbības, nelegālās cilvēku tirdzniecības un prostitūcijas risks	Zina par cilvēktirdzniecības draudu iespējam. Prot atrast nepieciešamo informāciju un palīdzību, lai izvairītos no riska situācijām.
VESELĪBA UN VIDE	
Mikrovides veidošana ģimenē (pienākumi ģimenē, tradīcijas ģimenē u.c.).	Izprot ģimenes plānošanas nozīmi. Apzinās pienākumus ģimenē. Apzinās, kā vecāku savstarpējās attiecības ietekmē bērna izaugsmi ģimenē. Izprot un spēj novērtēt ģimenes tradīciju lomu personības attīstībā un ģimenes stiprināšanā.
Personīgā atbildība par veselības un savas dzīves kvalitāti.	Apzinās veselības un dzīvības kā vērtības nozīmi. Ir prasme novērtēt savu veselību un dzīvesveidu, sekot savam veselības stāvoklim. Ir atbildīgs par savu un citu cilvēku veselību un dzīvību. Izprot veselīga dzīvesveida galvenos elementus.
Risks un tā iespējamās sekas.	Spēj novērtēt riska pakāpi. Ir prasme analizēt, izprast sakarību starp nevajadzīgu riskēšanu un nelaimes gadījumu. Spēj novērtēt risku savā rīcībā un uzvedībā. Ir atbildīgs par savu un sev līdzās esošo cilvēku drošību. Prot novērtēt situāciju un atbilstoši rīkoties.
Darba drošība veselības aizsardzības nolūkos.	Ir iepazinies un vienmēr ievēro darba drošībasnoteikumus, strādājot skolā un arī ārpus tās. Spēj adekvāti un plānveidīgi reaģēt ārkārtas situācijās, prot sazināties ar glābšanas dienestu, izmantojot ārkārtas tālruni. Apzinās savas rīcības sekas.

Veselīgs uzturs	Izprot veselīga uztura nozīmi cilvēka dzīvē. Prot plānot savu dienas ēdienkarti, pareizi un sabalansēti izvēloties produktus. Apzinās sekas, kas saistītas ar nepareiza uztura izraisītām saslimšanām.
KARJERAS IZVĒLE	
Karjeras izvēles plānošana	Spēj mērķtiecīgi izkopt savu talantu mākslā, dizainā vai mūzikā. Izprot ieguldītā darba nozīmi radošās karjeras izaugsmē.
Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs	Pārzina informācija par iespējām turpināt mākslas, dizaina vai mūzikas izglītību augstskolās Latvijā un ārvalstīs. Spēj plānot savu izglītību nākamajā izglītības posmā.
Mūžizglītība	Apzinās mūžizglītības procesu būtību mūsdienu pasaulē. Izprot nepārtraukta izglītošanās procesa lomu un nozīmi savā dzīvē.
Informācija par karjeru darba vidē	Apzinās darba tirgus iespējas radošo industriju nozarēs Liepājā, Latvijā. Spēj nosaukt karjeras izaugsmes piemērus Latvijā gan mākslas un dizaina, gan mūzikas jomā. Ir gatavs pieņemt alternatīvus lēmumus karjeras izvēlē.
Darbs ārzemēs	Zina par iespējām strādāt ārpus Latvijas robežām un kur griezties pēc palīdzības, ja tas ir nepieciešams.

Klases stundu tematiskais sadalījums

Temāti	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	10.kl	11.kl	12.kl
Pilsoniskā līdzdalība	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3
Sevis izzināšana un pilnveidošana	7	7	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7
Piederība valstij	7	7	6	6	6	6	6	6	5	6	6	6
Drošība	5	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5
Veselība un vide	6	6	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Karjeras izvēle	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Klases audzinātāja tēma	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kopā:	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35

Audzināšanas procesā izkopjamie tikumi skolā:

atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;

godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

gudrība – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;

laipnība – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;

līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;

mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;

savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;

solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;

taisnīgums – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;

tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Audzināšanas darba īstenotāji un nodrošinātāji skolā:

Skolas administrācija (vietnieki, karjeras konsultanti)	Koordinē, plāno, nodrošina audzināšanas darbu skolā, apkopo informāciju un sagatavo audzināšanas darba izvērtējumu.
	Koordinē Karjeras izglītības pasākumus skolā.
	Sniedz metodisko un citu atbalstu klašu audzinātājiem, pedagogiem.
	Koordinē Skolēnu domes darbību.
Pedagogi	Īsteno audzināšanas darbību mācību procesā, veidojot attieksmes un izpratni par pamatvērtībām, motivējot izglītojamos pašattīstībai un karjeras izvēlei.
	Īsteno audzināšanas darbu ārpusstundu pasākumos un nodarbībās: <ul style="list-style-type: none"> ✓ interešu izglītības programmās; ✓ tikšanās, ekskursijās, talkās, labdarības pasākumos un sabiedriski lietderīgā darbā; ✓ projektos un citās aktivitātēs.
Klašu audzinātāji	Plāno un īsteno audzināšanas darbu klases stundās, ārpusstundu pasākumos, veic audzināmās klases skolēnu izpēti.
	Izstrādā un iesniedz klases stundu plānojumu.
	Aizpilda, sakārto un pārrauga klašu audzinātāju dokumentāciju.

Klašu audzinātāji	Piedalās informatīvās sanāksmēs.
	Atbalsta radošās pašizpaušmes nodarbības un jaunrades realizāciju klases stundās vai ārpusskolas pasākumos.
	Iepazīstina izglītojamos ar Drošības instruktāžām.
	Pilnveido klašu audzinātāju metodisko darbu un tālākizglītību.
	Sadarbojas ar izglītojamo vecākiem (vecāku sapulces, individuālās sarunas, pasākumi, u.c.), skolas vadību, atbalsta personālu.
Izglītojamo vecāki	Piedalās vecāku sapulcēs.
	Apmeklē vecāku informācijas dienas.
	Vajadzības gadījumā sazinās ar klases audzinātāju elektroniski (e-klasē) vai telefoniski, veic individuālās pārrunas.
	Piedalās Skolas padomes darbā.
	Plāno, organizē un piedalās ārpusstundu pasākumos klasē, skolā vai ārpus tās.
Izglītojamais	Ievēro noteikumus “Skolas iekšējās kārtības noteikumi skolēniem”.
	Aktīvi un atbildīgi iesaistās mācību darbā.
	Piedalās piedāvātos Skolas projektos, ir radošs jaunradē un pētniecības darbos.
	Piedalās ārpusklases un Skolas pasākumos, brīvprātīgā darbā.
	Izmanto interešu izglītības - radošās pašizpaušmes piedāvātās iespējas Skolā un radoši pašizpaužas.
	Apzinās un pilnveido sava rakstura īpašības.
	Plāno savu darbu un rīkojas atbilstoši nākotnes iecerēm.

Audzināšanas darba īstenošanas principi skolā:

- 1) estētiska, funkcionāla, droša, labvēlīga izglītības vide, kurā izglītojamie un pedagogi praktizē tikumus;
- 2) pēctecība, nepārtrauktība, iekļaušana, līdzdalība, vienotas prasības un konsekvence audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- 3) pedagoga kompetence un atbildība audzināšanas darbībā mācību stundā un ārpusstundu aktivitātēs, formālajā un neformālajā izglītībā, izvēloties saturu, formas un metodes;
- 4) sadarbība – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi un klašu audzinātāji, skolēni, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
- 5) informācijas izmantošana mācību un audzināšanas darbībā ar pedagoģiski pamatotu mērķi;
- 6) sistēmiskums – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;
- 7) ilgtspēja –izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- 8) atvērtība informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām;
- 9) sistemātiski organizēts audzināšanas darba izvērtējums un analīze.

Klases audzinātāja ikdienas uzdevumi skolā:

- 1) īstenot klases stundu tematisko plānojumu, informēt izglītojamos par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē;
- 2) sadarboties ar mācību priekšmetu skolotājiem, lai uzlabotu izglītojamo mācīšanās un mācīšanās procesa kvalitāti, izaugsmi; analizēt mācību sasniegumus un disciplīnu, izaugsmes dinamiku;
- 3) organizēt sadarbību ar ģimeni;
- 4) nepieciešamības gadījumā sadarboties ar skolas atbalsta personālu;
- 5) iepazīstināt izglītojamos ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā;
- 6) atbildēt par izglītojamo drošību visos klases un skolas organizētajos pasākumos;
- 7) veicināt klases kolektīva saliedēšanu, veidojot klases tradīcijas; iesaistīt skolēnus izglītības iestādes organizētajos ārpusstundu pasākumos;
- 8) motivēt izglītojamos iesaistīties skolas piedāvātajās interešu izglītības programmās, lai palīdzētu skolēniem atrast un izkopt savas individuālās spējas, talantus un dotības, apzināties sevi kā veiksmīgu un talantīgu indivīdu, harmonisku un sabiedriski aktīvu personību
- 9) iesaistīt izglītojamos līdzdarboties klases, izglītības iestādes, apkārtējās vides saglabāšanā un ilgtspējīgā attīstībā;
- 10) motivēt ikvienu izglītojamos sadarboties ar skolēnu domi, iesaistīties tās darbībā;
- 11) veikt sava darba pašnovērtējumu.

Sasniedzamie audzināšanas darba rezultāti

- 1) Sekmēt audzināšanas ciešu sasaistīti ar mācībām un pašaudzināšanu. Audzināšana – mērķtiecīgi organizēts izglītības jeb mācīšanās process tikumisko vērtību apguvei, kura rezultāts ir noteikta izglītojamā attieksme pret sevi, citiem un pasauli, kas atklājas konkrētā rīcībā/uzvedībā.
- 2) Īstenots mērķtiecīgs un pēctecīgs audzināšanas darbs, kurā aktīvi iesaistās un sadarbojas skolas pedagoģiskais personāls, skolēni un viņu ģimenes, kā arī valsts un pašvaldības atbildīgās institūcijas, nevalstiskās organizācijas.
- 3) Ārpusstundu aktivitātēs un interešu izglītībā tiek sekmēta skolēnu pašaudzināšanas, sociālo prasmju attīstība, radīta iespēja radošai pašrealizācijai, vērtīborientācijai un karjeras izaugsmei.
- 4) Veicināta skolēnu iesaistīšanās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā, tai skaitā sekmēta aktīva un motivēta piedalīšanās Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesā.
- 5) Pilnveidota skolēnu izpratne un atbildība par cieņpilnām savstarpējām attiecībām, veselīgu dzīvesveidu un personisko drošību.
- 6) Veicināts skolēnu pašpārvaldes nozīmīgums skolas dzīvē, rosināta skolēnu iesaistīšanās labdarībā un brīvprātīgo darbā.
- 7) Pilnveidota pedagogu profesionālā kompetence audzināšanas jomā dažādos izglītojošos semināros, tālākizglītībasursos un pieredzes apmaiņas pasākumos.

Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams ņemt vērā:

- 1) Skolas audzināšanas darba virzienus;
- 2) Klases skolēnu vajadzības;
- 3) Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs,” ar ieteiktajām tematiskajām grupām:
  - Sevis izzināšana un pilnveidošana;
  - Piederība valstij;
  - Pilsoniskā līdzdalība;
  - Karjeras izvēle;
  - Veselība un vide;
  - Drošība.
- 4) Klases stundu aktuālo tematu sasaisti ar vairāku mācību priekšmetu saturu, (klašu audzinātājiem un mācību priekšmetu skolotājiem ieteicama savstarpēja sadarbība);
- 5) Karjeras izglītības integrācijas iespējas audzināšanas saturā.

Audzināšanas darba formas un metodes skolā:

- 1) mācību stundās – metodes un formas, kas:
  - pilnveido patstāvīgās mācīšanās un pašanalīzes prasmes;
  - attīsta līdzatbildības prasmes par personīgo ieguldījumu mācīšanās prasmju apguvē, pašvērtējuma prasmes (padarītā darba izvērtējums, līdzatbildība par sasniedzamo rezultātu un tā apguves līmeni);
  - uzlabo prezentācijas un publiskās runas prasmes;
- 2) klases audzināšanas stundās (sistemātisks izklāsts, lekcijas, sarunas, diskusijas, debates, situācijas analīze, pašanalīze, grupu darbs, dialogi, praktiskie darbi, tikšanās, pētījumi, anketēšana, „prāta vētra”, lomu spēles, intervijas, situāciju analīze, drāma, konkursi, spēles, sacensības, pārgājieni, projektu darbi un citas formālas un neformālas metodes);
- 3) klases ārpusstundu aktivitātēs (klases vakari, ekskursijas, izstāžu, koncertu, teātra apmeklējumi, pārgājieni, un citas neformālas metodes);
- 4) valsts svētkos un skolas rīkoto pasākumos (Zinību diena, Skolotāju diena, Miķeļdiena, Mārtiņdiena, Lāčplēša diena, Latvijas Republikas proklamēšanas diena, Ziemassvētki, Barikāžu atceres diena, Valentīndiena, Ģimenes diena, Mātes diena u.c.);
- 5) interesu izglītības nodarbībās (demonstrējumi, drošības pasākumi, novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projektu metode, akcijas, tikšanās, konkursi, sadraudzības pasākumi un citas formālas un neformālas metodes).

Audzināšanas darba apkopojums un informācijas izvērtējums tiek veikts divas reizes gadā, apkopojot pedagogu atskaites audzināšanas jomā, klašu audzinātāju darba pašnovērtējumu

Direktore
Direktora vietnieks audzināšanas darbā
Haralds Puriņš

Astrīda Račkovska